

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O čeških volitvah.

„Slavjanskaja Korespondencija“, katere namen je pred vsem Ruse seznanjati z zapadnoslavjanskimi zadevami, priobčila je dopis iz Prage. Ta dopis se bavi z izidom deželnozbornih volitev. Kar je važno, da poznamo tudi ta glas, priobčujemo ves članek:

Če je dvomil kdo izmed sedanjih slovanskih politikov, da je narod češki odločen igrati jako važno ulogo v usodi slovanstva, pregnati so mu morale te dvome končane volitve v češki deželni zbor. Uspehi Mladočehov so le malo spremenili njihov političen položaj, toda utis, kakoršnega so napravili zunaj mej Češke, nam dokazuje, da je narodno prizadevanje Čehov jako važen faktor v evropskeji politiki.

Izvolitev 44 Mladočehov v deželni zbor bode toliko premenila sestavo njegovo, da bode v njem brojila mladočeška opozicija namesto prejšnjih 12 članov, nad štiri desetine poslancev. Staročehi, ki so dosedaj samovlastno gospodarili z „deželnimi zadevami“ bode imeli le 128 poslancev namesto 160. Zatorej imajo Staročehi še vedno večino in ni pričakovati, da bi se dosti premenila politika na Češkem, kolikor ima o njej odločevati češki deželni zbor. Jedino korist, ki jo utegne imeti narod češki od teh volitev, bode ta, da se bode češki vodje vestneje in marljiveje brigalizi za zadeve, od katerih zavisí bodež kakorkoli blagostanje naroda, in pa, da se bode nekoliko prestrojila staročeska stranka, katera je poslednji čas mislila, da ima monopol za narodni patrijotizem v korist svojih članov. Staročeska stranka je le zaradi tega toliko zgubila prejšnje neomejeno zaupanje, ker je že mislila, da njeni dejatelji so nezmojljivi, kadar gre za narodno korist. Staročehi odstranili so slednjega, ki se ni a priori že slepo podvrgel nazorom malega broja „staročeskih vodij javnega mnenja na Češkem“. Sam dr. Rieger se za vse ni nič več brigal, temveč je prepuščal vodstvo svojim prijateljem — zlasti dr. Brafu, Sedláku, Mildu in dr., kateri so popolnoma samostojno vodili češki narod, dr. Rieger, ki je bil oficijalni „vodja naroda“, je pa le sestavljal oklice na ljubljani mu narod, kadar se je to potrebno zdelo onim, ki so

opravljali vodstvo. Da je staročeska stranka že prišla do skrajne meje desorganizacije, dokazuje to, da je pred volitvami petina prejšnjih poslancev izjavila, da se ne udeleži nikakor volilne borbe ter se odreče vsake daljše politične delavnosti. Mej poslanci, ki so se odrekli, da ne vsprejmo nobene kandidature sta domoljuba dr. F. Jeřábek in F. Črny, o katerem poslednjem se obče misli, da bode naslednik dr. Riegra. Zmaga Mladočehov bode vsakako Staročehi prisilila, da bodo preorganizovali stranko svojo, naj tudi v ta namen žrtvujejo nekaj „velikanov“. Na drugi strani bode pa tudi izid volitev mej Mladočehi napravil prevrat.

Stvar je ta, da vodje te stranke neso nikdar niti mislili, da narod kedaj utegne z večino odobriti njihove politične nazore, da mladočeška stranka kedaj utegne prevzeti vodstvo politike češkega naroda. Sedanje volitve so pa pokazale, da večina češkega naroda želi, da bi se od sedaj vodila politika njegova v zmislu mladočeškega programa. Ta program pa ima do sedaj značaj boreče se opozicije proti Staročehom. Obsega prav nič druzega ne, kakor nekaj bolj ali manj srečno maskiranih nihilističnih, to je zanikajočih momentov in javnih obsodb politike staročeske stranke.

Mladočehi so dosedaj le obdolževali protivnike svoje, da ne delajo za narod, da po nepotrebnem preveč podpirajo vlado in pospešujejo smotre njih zaveznikov v državnem zboru, a tega se pa previdno nikdar neso izrekli, kako naj bi se uredila narodna politika, da bi se kaj doseglo za Čehce. Sedaj je pa prišel čas, da morajo Mladočehi resno misliti, da bodo prej ali slej morali vzeti v roke vodstvo politike, da bodo morali sestaviti program mladočeške politike za ta slučaj. Morda bodo morali vzeti to vodstvo v roke že pri prihodnjih volitvah za državni zbor. Svoj program bodo morali preustrojiti v zmislu, da ne bode le ugajal stranki, ki le nasprotuje Staročehom, temveč tudi za stranko, ki ima voditi narodno in politično življenje češkega naroda.

To preobrazovanje stranke pa utegne napraviti v njeni sredi popolni preobrat, pa tudi razkol. Sedaj so bili organ mladočeške stranke „Narodni Listy“ v Pragi, katerim je urednik dr. Julij Gregr,

sedaj bodo pa morali sestaviti odbor, kakeršni je staročeski klub, ki bode dajal odrede de bataille glavnemu organu mladočeške stranke, pri tem bode pa treba ločiti interese stranke od zasobnih koristi izdatelja in lastnika časnika. Sedaj se bode moral podvreči Gregr temu odboru, ta dr. Gregr, ki je bil do sedaj samooblastni diktator mladočeške stranke. Treba bode tudi točno določiti program in vanj vsprejeti večji del programa Staročehov in tudi realistične stranke. V tem tiči nevarnost za mladočeško stranko, kajti to ne bode prav nekaterim radikalnejšim elementom, da bi vsprejeli v svoj program točke iz programa svojih protivnikov, ob enem bode pa potem se v njih sredi pojavila teženja za zblizanje s Staročehi ali pa z realisti, bolj zmernimi člani mladočeške stranke.

Zmaga Mladočehov pa utegne prouzročiti premembo notranje politike Dunajske vlade, da celo utegne biti nevarna dosedanja vnani politiki, kolikor se poslednja identifikuje z „ligo miru“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. julija.

Češki namestnik baje ni uslišal prošnje Mladočehov, da bi poizvedoval na Dunaji, kako se je izustil cesar o volitvah na Češkem. „Slovácké Noviny“ pa pišejo sedaj o tem, da so povprašale dr. Josipa Fanderlika in je pritrdil, da se je cesar ravno tako izrazil proti njemu, kakor je poročala „Moravská Orlice“. — Tudi Staročehi spoznavajo, da je češko plemstvo mnogo krivo, da so se stvari za staročesko stranko tako neugodno obrnile. „Politik“ se pritožuje, da je plemstvo izven parlamenta jako hladno za narodne težnje, da dosti ne rabi češčine in da zadostno ne podpira češkega slovstva. Zlasti se pa plemstvo v češkem državnoborskem klubu ne identifikuje s Staročehi, temveč je posebna stranka v stranki.

Tudi na Moravskem se bode v kratkem pokazal večji razpor mej češko stranko. S prvim dnem oktobra baje začneta v Brnu izhajati jeden mladočeški list in jeden list stranke čeških realistov. Prepri, ki se bode unel mej moravskimi Čehi, bode pač koristil samo Nemcem. Moravski Čehi morejo le, če so jedini, upati, da izvijajo Nemcem deželno upravo iz rok. Drugače bode pa Nemci vselej imeli v deželnem zboru večino.

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

(Dalje.)

XII.

Poslednjo knjigo ostavil je Refunda v Třebizi pri Klimševih. Kar pričakati ga neso mogli ondu. Listopad nagibal se je h koncu, a o Refundi nikjer sledu. Klimeš bil je tudi čitatelj in nova knjiga je veljala pri njem toliko, kolikor dandanes pri mnogih stotak. Na večjih krajih povpraševal je že, neso li videli Refunde, a povsod odmajevali so z glavami. Zadnjič sešel se je s šepastim Civko, ko so šli v Vranje na roboto.

„Hentana reč! — O tem času prihajal je k nam vselej — vsako leto. Vprašam, Hynek, ali ga tam tudi niste videli?“

„Nesmo ga videli — a pred tremi tedni pokazal se je v Podlesji in zopet izginil, kakor bi padel v vodo.“

Šepasti Hynek Civka zmajal je nekako neverjetno z glavo, potem pa je obstal. Hlapci z vozom morali so skozi sotesko. Kmeta ostala sta deber kos pota zadej.

„Morda, Martin, ga niti ne vidimo več! Bilo bi ga škoda! — Rečem, Martin, na vero žaloval bi za njim! Dolgo ga že zasledujejo, in ako bi raznašal strup, videli bi raje, kakor, da nosi sveženj s knjigami.“

Šepavi Civka je zopet obstal. Hlapci zavijali so z vozom že k Vranjemu.

„Podlesci se baje gibljejo! — Rečem, Martin, v Podlesji začena biti živo! Okrajni gospod pisal je prě v Prago po vojake. A veš, kaj so mu odpisali, Martin? — Te le besede: „Mi potrebujemo vojake za Turka, za kmete vam zadostujejo vešala in krvniki s pomagači!“

Kmet Civka je umolknil. Klimež korakal je tudi molče poleg njega.

„Okrajni gospod pa se je menda prečitavši list nasmejal in rekel: „Dva, tri obesimo in imeli bomo zopet mir za petdeset let!“ — In kdo ve, če tudi za Refundo že ne pripravljajo vrvi!“

A zdaj se je Civka motil. — Refunda je tretji dan potem potrkal pri Klimševih na vrata za gumni.

„Govorilo se je že, da so vas ujeli, Refunda...“

„In da pleto za mene vrv, kaj ne seljače! In ne vedo, kadar me bodo v resnici lovili, da vržem tedaj plašč okrog sebe in postanem neviden!“

„In da neki v Podlesji tli, Refunda, kaj pravi? Pisali so že v Prago po vojake.“

„Tli, seljače, po celem svetu, sem ter tja že gori, a ko so gospóda hoteli gasiti, vzeli so mesto vode olja. — Slišiš, seljače, in veš kaj se jim je zgodilo? Izžgalo je vsem oči. — Prav je tako!“

Refunda govoril je danes s čudnim glasom, tako, kakor bi vsako besedo meril in kakor bi si za vsako prej jezik nabrusil. Klimeš se je skoro bal prenočevalca vprašati po novicah. Že dobro leto ga ni bilo pri njih in v takem času se te stvari nakupiči v glavi, in kmet sam imel je nabranih brez števila novostij. V tukajšnji vasi je bilo sicer samo osemintrideset hiš, a mimo vila se je državna cesta, po kateri je na dan vozilo sila voz celo s Saksonskega. Visoki vozovi z belimi plah-tami, z osmimi do desetimi konji so mnogokrat pot do dobra zaprli. Podoben je bil vsak ladiji Nojevi. Nemci s kastorci in s črnimi resami na trakovih, v modrih srajcah, s čudovito rudečimi rutami

Ogerska vlada hoče v kratkem reformovati upravo na kaj obširni podlagi. Vse upravne uradnike bodo postavili pod nadzorstvo popolnoma nezavisno delujočih odborov in organov, katere bodo avtonomno volili municipiji. Ti organi bodo odgovorni v vsakem oziru vladi.

Vnanje države.

Poskusi s smodnikom, kateri je izumel polkovnik **srbski** Pantelić so imeli ugoden uspeh. Pokazalo se je, da je jedva tretjina dima, če se strelja s tem smodnikom, nego bi streljali z navadnim. V Kruševci bodo zgradili tovarno za nov smodnik. Polkovnik Pantelić je povabljen, da predloži svojo izumbo tudi v Peterburgu.

Berolinski listi za gotovo zatrjujejo, da se bode **Turčija** pridružila nasprotnikom Rusije, če pride do vojne. Naglašajo pa tudi, da je turška moč sedaj znatna, ko so nemški častniki vojsko preorganizovali in vojska oborožena z novimi puškami, narejenimi v nemških tovarnah. Najbrž je vse le nemška želja, v Carigradu se pa najbrž še neso odločili na nobeno stran.

Republičanski **francoski** listi so dobro porabili obtožnico proti generalu Boulangerju v svoj namen. Vsi posebno naglašajo, da je general navaden zločinec, tat, o katerem niti več misliti ni, da bi kdaj še dobil najvišjo državno oblast v roke. Na ta način mislijo Boulangerja spraviti ob zaupanje pri narodu. Če se jim bode posrečilo, pokazale bodo volitve. — Pomenljivo je pa, da skoro vsi listi v Nemčiji zmatrajo obtožnico Boulangerjevo za juristiško jako ponesrečeno delo in v njej nahajajo več gradiva proti republičanski vladi nego proti Boulangerju. To morda kaže, da v Nemčiji še vedno računajo s tem, da kdaj utegne postati Boulanger cesar francoski in torej ne mrrajo nakopati si jeze njegove.

Španska kraljica regentinja ukazala je mestnemu zboru v Seville izruci ostri ukaz, da je brez dovoljenja vlade, papeža povabil, da se v tem mestu naseli, če bi moral ostaviti Rim.

Pri vsej **nemškej** konjici hočejo uvesti kopje. Dosedaj so jih imeli samo ulanci. Že sedaj se je vsacemu dragonskemu in husarskemu polku izročilo 120 kopij in se je naročilo ulanskim častnikom in podčastnikom, da izvezbajo dragonce in ulance v rabi tega orožja. Kirasirji in gardin corps so bili kopja dobili že lani. Nemški topničarji sedaj poskušajo smodnik brez dima. Prvi poskusi bili so na Saksonskem v priče saksonskega kralja in je bil njihov uspeh jako ugoden. Zaradi tega je, kakor poroča „Post“, kemik Scheibler, ki je izumel ta smodnik imenovan vladnim nadsvetnikom, če tudi ni v državni službi.

Dopisi.

Z Rašice 21. julija [Izv. dop.] Že mi ni bilo več na mari in opustil sem bil misel, da bi odgovoril na dopis v „Slovenca“ števil. 159 iz Velikolaškega okraja. Presmešen mi je namreč onega gospoda dopisnika odgovor in malenkosten način njegove odvrnitve. Ker se težko drži stvari same, bi rad vzel vso zadevo z druge strani privoščil si skoro napad na osebo. To je včasih hvaležno sredstvo, a tu se mu ne posreči zaželenega uspeha doseči. Niti jedne reči mi ne more utajiti, kar sem pisal. Pisal pa sem bil, ker so mi vse razmere v naših krajih ravno tako ali morda še bolje znane, ko njemu. Ker me bistveno ne more zavriniti, drgne se, po šegi nekajih gospodov, prav malenkostno ob posamezne moje besede, zavija njih pomen, hoče vse osmešiti, a v premetenosti svoji in v vzvišenosti pozabi na to, da pri tem sam osmešen ostane. Učeni ta gospod, ki ima seveda privilegij na vednost in

okrog polunagih vratov zabajali so v gostilno in krčmar Šimunek mogel bi pisati cele kronike, kar so Saksonci vselej vedeli, zlasti kedar so ostali čez noč. Naklobasali so včasih toliko, da je človeku že mrzelo. Res, da je včasih bilo tudi nekaj vredno. Klimeš in Šimunek pa sta bila soseda.

„Kdaj pa pridete zopet k nam, Refunda?“ rekel je čez nekaj časa kmet, ko je bilo v sobi slisati le praskotanje na ognjišči.

„Saj sem pri vas, seljače! — In menda me ne izženeš in me morda prenočiš?“

Refunda uprl je oči skoro očitajoč v kmeta.

„A kako vam je le to moglo priti na misel? — Ako bi prišli o polnoci in hoteli od nas Bog sam ve kaj, in bi vam isto mogli dati, verujte, Refunda, odprli bi vrata na stežaj in iznosili bi vam vse. — A prišlo mi je na um, da vam danes ne ugaja pri nas, da vam nismo morebiti dovolj postregli. Moj Bog! Ves dan smo delali, morali smo z vozom tja do Crnochova, pomislite: dve dobri uri! In nemamo družega nego kruha! Niti v mlin ne moremo. Hoteli smo že minuli teden; vedno smo upreženi kakor otroci, gorje nego živina... Jaz pravim Refunda, da vam danes pri nas ne ugaja?“ (Dalje prih.)

Bog zna kaj še, naj bi bil moje vrstice vsaj bolje prebral, da bi me potem pošteno, stvarno zavrnil. To bi bilo skoro pričakovati od njega, in menda bi se visoki duhovitosti njegovi posrečilo spreobrniti me in nazore še „deviškega dopisnika“ za svojo stvar pridobiti. S tistim finim (?) dovtipanjem in s tistimi precej bistroumnimi „sic“ pa skuša le zakriti nebitvenost svojega odgovora. —

Raščan.

Iz Ozeljana 19. julija. [Izv. dop.] „Soča“, v števil. 27. dne 5. julija je prinesla v „domačih in raznih stvarih“ notico, pod naslovom: Volitve v velikem posestvu slovenskem se se vršile jako častno. Jaz bi pa rekel, da ne prav častno na vse strani (no, seveda jaz mislim le na nekatere izjeme in ne na sploh), kajti v tej notici se čita: „Proti nam so glasovali, mestni župan dr. Maurovich (Maurovič), predsednik kupčijske zbornice Evgen bar. Ritter, gospodičine Gironkoli (sestre lekarja v Gospodskih ulicah v Gorici) in mnogi drugi, ki pridejo še na vrsto.“

Kaj mislite, gospod urednik, kdo je tudi v tej vrsti, in od kje? Smešno in vender povsem istina. V naši vasi so bili 3, recite trije takšni posestniki, kateri so bili prišteti za volitev v deželni zbor. Tako, kakor že rečeno, bilo je dne 5. julija, ko so šli iz cele Goriške veljavni možje volit deželni zbor, in mej temi so bili tudi naši vaščani, kateri so se pri glasovanju vedli jako nečastno. Pravim, da nečastno, radi tega, ker volili so na italijansko stran, torej proti nam. Glasovali so za grofa Attemsja.

Porečete kako to, saj ni skoro mogoče, da bi iz vašega kraja volilci volili na laško stran, saj ste v čisto slovenske vasi, kjer se še nikdar ni čulo od kacega lahončiča, torej čudno, da so se na isto stran obrnili, in če so se, kar se mi pa čudno zdi, kakšni možje so to?! Kakšni možje so to? Naši zastopniki so; jeden je celó naš župan ali pravo za pravo podžupan, ker naša vas je katastralna občina in spada pod veliko občino Šempasko. Ta velmož je gosp. P. pl. Zuccato, jeden njegov brat N. pl. Z., tretji pa je tudi naše vasi zastopnik občinski, starešina J. R., ki je glasoval tako iz prijaznosti do zgoraj omenjenih dveh, ker so zelo prijatelji. — A kaj se gleda pri volitvah na prijateljstvo? No, če je na to kaj gledal, je postal pa izdajalec svojega naroda slovenskega; in taki ne bodo imeli pri narodu zaupanja v prihodnjic. Kaj se vam zdi, takšne kolovodje imeti v naši vasi! Ni li to sramotno?

Istega dne, 5. t. m., ko je volitev bila končana, je prišel v gostilno „Pri zlati zvezdi“ posestnik Fran Leban, bivši župan v Črnicah, prav vzgleden narodnjak ter rekel nekajim navzočnim Ozeljancem: „Vi družji! prav sramotno je za vas, da imate takšnega načelnika v vaši vasi.“ Na vprašanje zakaj? je odgovoril: „Zato, ker je danes glasoval proti nam ter volil v nasprotnem taboru grofa Attemsja, torej Italijana. No, k letu, ko bodo občinske volitve, se le pogovorite s sosednjimi vami ter izvolite ga za velikega župana vseh petih katastralnih občin, kajti on deluje za naš narod kakor ravno danes vidite, (sic) slepci! kdaj spregledate? Čas je!“

Ko je na to prišel v omenjeno gostilno brat od P. pl. Zuccato, Nikolaj pl. Z., vprašali so ga nekateri v tej gostilni, ali je res, da so glasovali za italijanske poslance? Odgovoril je: „Kako pa, za koga bi pa, ako ne na isto stran; saj mi smo tudi italijanske krvi, torej umeje se, da smo glasovali za grofa Attemsja.“

Ste li čuli Ozeljanci! Zdaj ga pa le povzdiguje do nebes, kakor ste to do zdaj delali. Vidite, kaj in kakó deluje, kakšno taktiko ima?! Spoznajmo vender, dokler je še čas, pri čem da smo, dokler ni za vse prepozno. Bi me pa kdo vprašal, kaj pa hočemo, saj on je vender višja glava v vasi kot smo mi; kaj mu hočemo?! Odgovorim ter vas vprašam: „Ni vás naša radi njega, temuč on radi vasij? Ni on srenje postavil, temuč srenja njega? Ni Bog človeka ustvaril radi hrane, ampak hrano zaradi človeka? Ni gospodar dolžan delati in hlapcu biti podložen, ampak hlapec gospodarju.“ Me li umejete? In če ne veste, kako Vam je ravnati. Sedaj pa še vzgled:

„Edinost“, števil. 48, dne 15. junija t. l. je prinesla v domačih vesteh pod naslovom „Uzori narodne zavednosti“ sledeče vrstice: Neki kmet iz Rakitovca, prišel je volit fiducijarje v Buzet dne 5. in 6. junija; tu je našel lahonskega postopača, ki mu je usilil jeden forint in plačal obed zato, da

mu je usilil list, na kojem so bili pisari lahonski fiducijari, koje je mož tudi volil. Ali kmalu se je mož imel kesati radi svoje nepremišljenosti. Ko so njegovi vaščani domov prišli ter zvedeli za nečast, ki jo je ovi kmet storil celi vasi, ko je vaški pastir (koji je nastavljen in plačan, da nadzoruje vse vaše ovce) prignal v vas svojo čedo, so vrli Rakitovčani odbrali vse ovce onega kmeta ter dali mu jih rekoč: Naj od zdaj naprej svoje ovce sam pase. Niso hoteli, da bi se niti ovce njih pasle v družbi ovac onega kmeta, koji je volil lahonske zaupne možje! (Mi imamo pa celó načelnika, koji ima nadzorovati celo vas, a kako je vozi?) Ker ima oni kmet mnogo zemljišča, večkrat potrebuje, da mu vaščani na polji pomagajo; ali zdaj so sklenili tako, da mu od zdaj naprej nikdo izmej njih ne pojde na delo, ako mu kmet ne plača 5 for. na dan. Reveža je bilo sram svojega čina; koj drugi dan se napoti v Buzet ter tam izjavi pred političnim komisarjem, da je bil prevarjen po lahonskih agitatorjih, ter je zahteval, da vzame svoj glas nazaj. Ker se pa to ni moglo zgoditi, ukazal je vzeči njegovo izjavo v zapisnik in uničiti glas raji, nego da pripade lahonskemu kandidatu. Vaščani! tukaj vidite lep izgled zavednosti. b. v.

Iz Kamnika 21. julija. [Izv. dop.] Že dolgo sem pričakoval, da nam kdo objavi žalostno vest o smrti toli priljubljenega pevca našega Jarneja Potokarja, kakor smo ga sploh nazivali. Kakor me je bridko zadela vest o njegovi smrti, jednako in še bolj pa me je užalostilo, da se ga nihče ne spominja.

Jaz si torej ne morem kaj, da ne bi spregovoril nekoliko o njem, ki je živel ves le za petje, in petju žrtvoval tudi svoje življenje. Ž njim zgubili smo jednega najboljših tenoristov. Kdor ga je slišal kdaj, donijo mu vedno milozvoneči glasovi po ušesih in si še vedno želi zopet in zopet poslušati ga. Pokojni Potokar imel je žalostno usodo, da so se mu zatvorila vrata, ko je bil že pri uhodu; kajti le še leto in bil bi izvršil svoje živinozdravniške studije.

Pogreba se je udeležilo pevsko društvo „Lira“ in mnogo občinstva iz Kamnika, koje je položilo več vencev na gomilo nepozabnega prijatelja in pevca. Te vrstice naj mu bodo mal spomenik od srčno ga ljubečega prijatelja U.

Domače stvari.

— (Naši nasprotniki pri „Slovenca“) se kar od jeze pené. Na prvi strani vse tajé, na drugi strani pa tiskajo Šukljejev članek iz „Politike“ — ki proti prevzvišenemu gosp. knezoškofu nič manj bodeč ni, kakor so bili naši članki. Če hočejo ti gospodje komu najivnost očitati, naj si jo sami sebi očitajo! Nam zadostuje, da sedaj „Slovenec“ sam pripozna, da je prevzvišeni knezoškof v resnici trdil, da ljudstvo slovenskih pridigarjev ne umé, in da je vsled te informacije justični minister menil, da so pri nas sama narečja in družega nič. To je pa vse tisto, kar smo mi dokazati imeli. S tem je prepir za nas končan. Pri razglasenju te zadeve smo imeli v prvi vrsti namen, slov. narodu povedati, kako ravna s slovenskimi državnimi poslanci gospod justični minister. Kaj tačega se ne da udušiti, in mi smo gospode državne poslance sedaj srečno do stališča dovedli, da morajo zahtevati primerno satisfakcijo. Če je ne bodo zahtevali, se hočemo v jeseni pa znova oglasiti! Na drugo stran smo pa pokazali, kako se proti nam na tihem ruje. To smo pa obelodanili zategadelj, da bode konec temu ruvanju in da se na kompetentnem mestu ne bode menilo, da smo pri nas vsi tako slepi, kakor so slepi gospodje „Slovenčevi“. Nevihte očistijo zrak, ter so koristne. Pokazalo se bode, da bode tudi nevihta, katero so prouzročile naše vesti, imela svoje dobre nasledke, morda prej, kot se pričakuje! Naši nasprotniki pa naj sedaj pišejo, kar jim drago, mi smo storili narodno svojo dolžnost, in s tem basta, kakor bi dejal „Slovenec“.

— (Deželni predsednik bar. Winkler) odšel je na daljši odpust na Gorenjsko.

— (Odbor „Slovenskega pevskega društva“) naznanja, da pevska slavnost v Celji dne 4. avgusta ne bode preložena, ampak ostane na napovedani dan. Odbor si je prizadeval, da bi bil ustregel izrecni želji mnogih ljubljanskih rodoljubov in društev, da naj bi se z ozirom na sestanek in veselico v Divači, kakor tudi z ozirom na

Levstikovo slavnost dne 11. avgusta, naša pevska slavnost preloži na 1. dan septembra. Glavni vzrok, da se to ni moglo storiti, je, da najeta vojaška godba dne 1. septembra, kakor tudi sploh v prvi polovici septembra zaradi vojaških vaj ne more sodelovati; druge godbe pa odbor za 1. dan septembra tudi ni mogel dobiti. Jako obžalujemo, da iz napominanega vzroka ne moremo ustreči želji Ljubljancev, ki bi bila v prid društvu in v doseg najslajnejše slavnosti, ko je priredilo naše društvo v teku petih let. Znana je požrtovalnost Ljubljancev za narodne veselice, posebno pa za večje narodne slavnosti na Štajerskem. Na to njihovo požrtovalnost opiramo se tudi danes, s prepričanjem, da nas navzlic mnogih slavnostij v svoji ožji domovini, navzlic isti dan vršecga se sestanka mnogih narodnih društev v Divači, počasti s svojo udeležbo mnogo Ljubljanskih rodoljubov, pevcev in odposlancev društev. Naudušenost štajerskih Slovencev za pevsko slavnost naj Vam bo porok izredno prijateljskega vsprejema in slovanske gostoljubnosti. Torej na mnogobrojno svidenje!

— (Popravek.) Mej telegrami, došli mi povodom slavnosti Vodnikov, bil je tudi telegram iz Celovca s podpisom Juvan. Podpis ta pa je bil napačen, kajti telegram doposlal je znani domoljub in vinotržec v Šiški gospod J. C. Juvančič.

— (V Zagorji) za Savo prišel je tudi strajk. V nedeljo je bilo že vojaštvo v Ljubljani konsignovano, odšli sta tudi dve kompaniji v Zagorje. Včeraj se je strajk v resnici začel, 700 delavcev ustavilo je delo ter napotilo odposlanstvo k ravnateljstvu, zahtevajoč, da se čas dela skrči od 12 na 8 ur na dan, mezda pa zviša za kopača od 1 gld. na 1 gld. 50 kr., za druge delavce od 80 kr. na 1 gld. 20 kr. oziroma od 50 na 80 kr. Nemira in izgreda ni bilo nobenega, delavci bili so celo toli oziromi, da so za stražo določili 48 mož. Strajk pripravljali se je jako tajno, kajti pred malo dnevi še, zagotavljal je g. ravnatelj, da se tukaj strajka ni bati. Sedaj pa je strajk buknil v Zagorji in najbrže bode tudi v Trbovljah in Hrastniku.

— (S Krškega.) Dne 1. julija prišel je na strelišče v Zadavinjeku pri Krškem 13. topničarški polk pod poveljstvom podpolkovnika Reibolda in brigadirja polkovnika Kropačka. Dne 11. julija bilo je ostro streljanje, h kateremu sta prišla iz Zagreba podmaršal baron Korvin in generalni major Pürker poleg njih pa nad 50 častnikov in kacic 500 oseb iz bližnjih krajev. Dne 11. julija je streljanje z revolverji. Pri tej priliki svirala je vojaška godba iz Zagreba in došlo je mnogo dam iz Krškega in okolice. Strelišče, na katerem so se tudi dame poskušale v streljanji z revolverjem, bilo je lepo okrašeno, zvečer bil je umeteljni ogenj, ki ga je priredil dr. Wessely.

— (Sleparija,) kakersna je bila pred par leti na Krasu, pred dobrim letom pa v okolici Ljubljanskega, priredili so spekulativni krčmarji in prodajalci tudi pri sv. Petru blizu Križevcev na Hrvatskem. Počil je hkratu glas, da se na gotovem mestu prikazuje mati božja. Tu pa ni bilo nobene bukve in nobene gobe, ampak neka luknjica v zemlji. Kdor je pred luknjico pokleknil in tla poljubil, smel je pogledati v luknjico, kjer je bila nekda videti — mati božja. Raztrosila se je vest, da mater božjo vsakdo vidi, le tisti ne, kdor ima veliko grehov. Naravno je, da je potem vsakdo trdil, da je mater božjo videl, zlasti tudi zaradi tega, ker je vsakdo bil tepen, kdor je trdil, da ničesar videl ni. Brivec Tajber iz Belovara bil je toli nepreviden, da je prišedši na lice mesta in pušec cigareto, dejal: da bode malo pepela od cigarete spustil v luknjico. Ako je mati božja res notri, se bode spekla in vun pribežala. Jedva pa je to storil, začujejo se klici „glavu š njega“ in s koli in drugim orodjem naskočili so nanj, da se je jedva rešil a ves razmesarjen pripeljal se domov. Ljudij prihajalo je na rečeni kraj toliko, da so krčmarji po 50 veder vina na dan stočili. Preteklo soboto nabrala se je silna množina, pravijo da do 15.000 ljudij ne samo iz Hrvatske, ampak tudi iz Štajerske in z Madjarskega, ker se je bilo raztrojilo, da se bode v nedeljo mati božja prikazala vsem ženskim romaricam, v ponedeljek pa vsem moškim romarjem. Ljudje puščali so požeto žito na polji, kajti govorilo se je celo, da je mati božja sporočila, da ne treba delati. Skozi vrste romarjev sta neprestano hodila dva kmeta, jeden je na krožnik pobiral novce, drugi za njim pa je imel koso, da varuje improvizovano blagajnico. Iz Belovara se je poslal batalijon vojakov,

kateri pa k sreči neso imeli nič dela, kajti pogumni župnik Tursana iz Nevinaca je zbrano množico s tako prepričevalnimi besedami poučil in prepričal o slepariji, da se je množina začela razhajati in da je „čudež“ pri sv. Petru ob vsi privlačno silo. Proti onim ljudem, ki so začeli to sleparijo, pričela se je preiskava in so nekatere že pozaprl.

— (Vabilo) k rednemu občnemu zboru podružnice Ajdovske okolice družbe sv. Cirila in Metoda, ki bode 28. t. m. v prostorih delavskega podpornega društva ob 4. uri popoldne. Ker je na dnevnem redu volitev novega načelnikstva ter poročilo o delovanju društva, pričakujemo najobilnejše udeležbe. Pristop imajo udje in prijatelji društva.

— (Poskušen samomor.) Na Reki se je pred par dnevi hotel umoriti ravnatelj tamošnje trgovske akademije Matković. Povod temu dejanju bilo je poneverjenje nekaj nad 200 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 23. julija. Po silovitej borbi, kakersne še ni bilo, zmagala pri občinski volitvi Celjske okolice narodna stranka v drugem razredu z 48 proti 46 glasom ter s tem dobila večino v občinskem zastopu. Naudušenje volilcev neopisno.

Peterburg 22. julija. Persiani semkaj dospel in prinesel nekda zahvalno pismo kralja srbskega.

Pariz 22. julija. Oba delavska kongresa zaključila sta se včeraj zvečer z živio-klici na socijalno revolucijo. Anarhiste so iz shodov deloma odstranili, deloma so se sami umaknili. Sklepi v varstvo delavcev zahtevajo: osem ur dela na dan, omejitev ženskega dela, 36 ur nepretrganega počitka na teden, prepoved ponočnega dela in zdravlju škodljivih obrtnij. Petnajststo Marksovcv položilo včeraj rudeč venec na komrnardov grob.

Pariz 22. julija. „Temps“ javlja: Minister notranjih zadev odpustil je danes okoli 40 podrejenih uradnikov iz službe, ker so zapleteni v Boulangerjevo zadevo.

Rim 22. julija. Imbriani poslal zborničnemu predsedniku interpelacijo do Crispia zaradi razpustitve „odbora za Trst in Trident“.

Carigrad 23. julija. Milan odpotoval.

Pariz 23. julija. Kakor javlja „Republique française“ bode državnega sodišča komisijon v soboto proti Boulangeru in drugovom izdal ordonančni red, po katerem Boulanger, Rochefort in Dillon kot kontumačni obtoženci izgube vse državljanske in politične pravice, torej od sobote naprej ne morejo več biti voljeni. Premoženje njihovo se bode sekvestrovalo. „Republique“ zahteva, da se takoj snide vojno sodišče, da sodi Boulangeru zaradi rušenja dolžnostij.

London 23. julija. Dolenje zbornice komisijon izvešča o dotacijskem vprašanji, da se je kraljica odrekla pravici, da bi se za drage vnuke, kakor za one princa Waleskega zahtevalo dotacij od parlamenta.

Razne vesti.

* (Potres 12. t. m.) je po izvestji, došlem dne 17. t. m. iz Peterburga, večinoma porušil v Turkestanu mesta Kopal, Pišpek in Džarkent, več ali manj poškodoval mesto Vernij in 316 vasij, usmrtil 20 oseb in 500 jih pa ranil ter pokončal prav veliko govedine. Mesto Przevalsk podrlo se je le deloma vsled strašne podzemeljske prikazni.

* (Hôtelov) broji dandanes Švica preko 1000, v katerih se nahaja 58.000 postelj in 16.000 služnikov. Letni dohodki vseh teh hôtelov znašajo 42.400.000 frankov, torej več, nego državni budget cele Švice. Stroški računijo se pa na 28.800.000 frankov. Potroši se namreč za vino 2.800.000 frankov, za perutnino 1.740.000, za ribe 1.000.000, za zelenjav 800.000, za kavo 480.000, za sladkor 400.000, za čaj 192.000 in za olje 160.000 frankov. Razen tega pak použije gospoda po hôtelih tudi domačih pridelkov švicarskih za 18 milijonov frankov.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Gotovo! Jaz sem vselej, in tudi Vi, gospôda, moja, mislil jednako, in zaradi tega obračam se zaupno ne samo do gospodov tovarišev politične nasprotne stranke, ampak tudi do onih, ki me neso počastili pri volitvi s svojim glasom, da blagovolijo

kakor doslej skupno sodelovati s svojimi vsestranskimi izkušnjami, s svojo vedo in z ljubeznijo do stvari. Zbornica ne more pogrešati podpore, ne posavnih činiteljev, in tudi ne inicijative posameznih krogov, ker le združeno delovanje utegne doseči izboljšanje naših materialnih razmer.

Istina je, da je razloček mej interesi trgovine in interesi obrta tako star, kakor zgodovina naravnega gospodarstva. Prvi se zanimajo za svobodno trgovino, drugi so za to, da se mora varovati domača obrt, da mora tekmovati z izdelki inozemstva. Zadnji so v srečnem položaji, da uporabljajo pripomočke, ki so v kovinske valuti in v napredujočih strojih. To pa se da le tedaj doseči, ako se tudi obrt posluži enakih sredstev, kakor velika industrija.

Treba je tedaj deliti delo in potrebuje se kapitala, kar pa se da doseči le na podlagi združeb. Obrt naj si z združenjem v produkciji zagotovi tudi kapital in naj ga upreže v svojo službo.

Naš obrt pač zasluži o vsaki priliki naše popolno uvaževanje. On je potlačen in sopiha pod mnogovrstnimi težkimi bremenji, in okrvavel je v svojem vsakdanjem boji za svoj vsakdanji kruh. To je žal res.

Jaz Vas torej vabim, gospôda zastopniki obrtnikov, predlagajte izpeljive konkretne predloge za olajšanje materialne bede Vašega stanu in bodite uverjeni, da se bode vse zgodilo, kar se da doseči in kar zbornica more doseči. Zbornice so še vedno one korporacije, katerih mnenje visoka vlada osobito uvažuje.

Uverjen sem in tudi vi z menoj, da bode naš velečastiti gospod tajnik, ces. svetnik Ivan Murnik, čegar večletne, tudi javno priznane imenitne zasluge za obrt, industrijo in trgovino so bile že večkrat odlikovane na Najvišjem mestu, — kakor doslej uporabljal vsako priliko sodelovati s svojimi večletnimi izkušnjami in s svojim znanjem v prid trgovine in obrtništva.

(Dalje prih.)

Poslano.

Velečastitemu gospodu

Ivanu Tomažič-u, kuratu na Gradu v Ljubljani.

Vse ono, kar Ste govorili o meni Rešnjega Telesa dan pri obedu v župnem dvorci v Šmariji, govorili Ste prav z enakimi besedami prej že tudi v Št. Vidu nad Ljubljano. Stvarnega odgovora na moje odprto pismo neste mi dali do danes; pač pa v 164. številu „Slovenca“ zavijate stvar tako, da preklicujete ostre izraze, katere Ste v Šmariji in v Št. Vidu rabili in me skušate pred častito duhovščino očrtniti še bolj.

Na dolgi Vaš odgovor evo Vam kratkega protiodgovora:

Vse, karkoli mi podtikate spodtakljivega gledé obnašanja mojega o pogrebu pokojnega mojega brata, podla je izmišljaja, za katero ne najdem v slovenskem jeziku izraza, da bi jo zadostno mogel označiti. Ni dosti, da sem zaradi smrti bratove, katerega sem na lastne stroške trinajst let odgojal, — moral pretrpeti toliko srčne žalosti; Vi in nekateri Ljubljanski gospodje izbrali Ste si ta žalostni povod, da me neopravičeno slikate pred svetom za sovražnika duhovščini in me, ker sicer ne morete najti péga v javnem mojem delovanji, z izmišljenimi besedami, katere mi polagate na jezik, skušate ponizati v javnem mnenji.

Ostudna laž je, da sem rabil dan pred pogrebom svojega pokojnega brata proti komurkoli besede „wozu diese Fressage“. Kdor Vam je pravil to na debelem izmišljeno laž, zagovarja naj svoje ravnanje pred vestjo in pred Bogom; v mojih očeh je klevetnik najnižje vrste. Vsi, ki so kedaj občevali z menoj, vedó dobro, da nikdar ne rabim v svojih pogovorih nemških fraz, in uganili so že gotovo sami, koliko je verjeti onej Vašej trditvi.

Kaj mi očitete gledé pogrebne računa? Jaz ga nesem videl. Kaj sem se torej pregrešil gledé njega?

Ako sem gosp. dekanu poslal deset goldinarjev, s tem vender še nesem storil ničesar, kar bi se mi zamoglo šteti v greh. Čemu mi torej očitete tudi to?

Laž je, da sem poslal čez osem ali štirinajst dnij sto goldinarjev v Vodice. Teh sto goldinarjev izročil sem v dan pogreba svoji sestri Miciki ter jo prosil, naj plača pogrebne stroške in za častito duhovščino po mojej prošnji v župnem dvorci prirejeni obed.

Toliko v odgovor, da bode vedelo slovensko občinstvo, kakšnega orožja se poslužujejo nekateri Ljubljanski gospodje, kadar jim je do tega, da bi škodovali komu, ki jim ni po volji. Več odgovarjal ne bodem in naj bi se stvar še tako zasukavala, ker si nesem v svesti niti najmanje krivice.

Vam, velečastiti gospod! pa še jedno v preudarek. Ko Ste bili še v Št. Vidu na Vipavskem, imeli Ste priliko, da Ste mi zaradi znane Vam zadeve izrekli zahvalo na mojej nepristranosti in mojem poštenji; storite, da bodem tudi jaz imel priliko, izrekat Vam jednako zahvalo.

Z odličnim spoštovanjem

udani

Ivan Hribar.

V Cerkljah, dne 22. julija 1889.

Siguren zdravilen uspeh. Vsem, kateri tré vsled zapretja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slastij do jedij in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (55-9)

LJUBLJANSKI ZVON

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrta leta gld. 1.15.

VABILO.

Ker je mnogo slav. občinstva bilo zadovoljno z lanskim izdajo

ILUSTROVANEGA NARODNEGA KOLEDARJA

in se je želja izrekla, da bi ga nadaljeval, priredil ga bodem tudi za leto 1890. Vabim torej vse gospode, kateri so v letošnjem „Koledarju“ objavili svoje **anonce** ter jih želé imeti še nadalje in one, ki bodo na novo pristopili, mi to naznaniti **zadnji čas do 15. avgusta**. Velikost „Koledarju“ sem povečal in naklad bodem precej pomnožil, cena pa ostane, kakor je bila.

V Ljubljani, 16. julija 1889.

Dragotin Hribar

v „Narodni Tiskarni“.

Loterijske srečke 20. julija.

Na Dunaji: 84, 56, 13, 29, 66.
V Gradci: 5, 61, 51, 43, 64.

Umrli so v Ljubljani:

22. julija: Leo Lukas, čevljarjev sin, 1 leto, Stari trg št. 11, za katarom v želodcu in črevih.

V deželnej bolnici:

20. julija: Marija Korošec, tesarjeva hči, 18 mes., za akutnim katarom v črevih. — Urša Pustavrh, delavka, 38 let, za jetiko.

21. julija: Marija Modic, kajzarjeva žena, 45 let, za kapom. — Amalija Bizjak, mestna nboga, 38 let, Karlovska cesta št. 7, za jetiko.

Tujci:

22. julija.

Pri **Mallči**: Krestic iz Budimpešte. — Žagar iz Jožetovega. — Lunjak, Veltutz, Ehrlich, Riedl z Dunaja. — Fraser iz Trsta. — Leby iz Trga. — Startin iz Sevnice. — Rieder iz Trsta. — Bavenzoth iz Berolina. — Schleimer, Charl iz Selske doline. — Matsch iz Budimpešte.

Pri **Slonu**: Gosetti iz Zadra. — Klein, Fleiselman, Bing, Hula z Dunaja. — Lusnitz iz Trave. — Pfeifer iz Leskovca. — Zamparo, Rocco iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schulze iz Berolina. — Grimeisen z Dunaja. — Golt iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Trojan z Dunaja. — Cebašek iz Kranja. — Pirkler iz Kočevja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. julija	7. zjutraj	734.3 mm.	16.6° C	sl. svz.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	733.4 mm.	26.3° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	733.1 mm.	21.6° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura 21.5°, za 1.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	83.90	83.80	83.80
Srebrna renta	84.75	84.80	84.80
Zlata renta	109.80	109.70	109.70
5% marčna renta	99.75	99.75	99.75
Akcije narodne banke	907.00	907.00	907.00
Kreditne akcije	304.25	303.75	303.75
London	119.15	119.25	119.25
Srebro	—	—	—
Napol.	9.47	9.47 1/2	9.47 1/2
C. kr. cekini	5.64	5.64	5.64
Nemške marke	58.27 1/2	58.32 1/2	58.32 1/2

VIZITNICE

prporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem odprl svojo

odvetniško pisarno

v Celji,

Poštne ulice št. 42, poleg c. kr. okrožne sodnije.

Dr. Josip Vrečko,

odvetnik.

(563-1)

V vseh trafikah.

(96-15)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI

LE HOUBLON

FRANCOSK FABRIKAT

CAWLEY-a & HENRY-a v PARIZU.

! PRED PONAREJANJEM SE SVARI !

Tovarna za strešno lepenko

L. VALZACHI & J. DIEPOLD

Bruna na G., postaja juž. železnice, Siebenhirtenstrasse Nr. 1,

prporoča najtrajnejšo in najpreverjenejšo

kamnito strešno lepenko.

Pleskarska masa za strehe iz lepenke.

Elastične asfaltne izolirne ploče proti vzdigajoči se temeljni mokroti.

Karbolni lak (Carbolineum) kostanjevorjave barve, najboljši in najcenejši hrastlino in pleskarsko sredstvo za lesene stvari. Kritja s strešno lepenko prevzemamo z garancijo za trajnost po pogodbi.

Ceniki zastonj in franko.

Stavbenim, zidarskim in tesarskim mojstrom primerni rabat.

Zalogo v Ljubljani ima

(484-8)

Andrej Druškovič na Mestnem trgu št. 10.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218-44)